

Vlaams
Parlement

vergadering **C270**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 11 juni 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over circulaire economie – 2110 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inkomenscompensatievergoeding bij openbare werken – 2126 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het brownfield-convenant Uplace – 2329 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het aangepaste brownfieldconvenant Uplace Machelen – 2350 (2014-2015)	8

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over circulaire economie – 2110 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik verwijs graag naar de aankondiging van dinsdag 5 mei 2015 van de Antwerpse haven over het project Energy Recovery Systems. Het project zal zijn plaats nemen in de vrijgekomen ruimte in het Delwaidedok. Het is voor de ontwikkeling en de werkgelegenheid in Antwerpen uiteraard fantastisch nieuws. Het is een goede ontwikkeling, vinden we. Ze beogen in de Antwerpse haven plastic te verwerken tot grondstoffen voor de chemische sector en de meststoffenindustrie, door ingevoerd plastic te vergassen, een technologie die in Japan al zeer goed is ingeburgerd.

Ook in Vlaanderen zijn er al tal van bedrijven die rond de circulaire economie werken. Er zijn kleine initiatieven als Permafungi, waarbij koffiedrab wordt gebruikt als grondstof voor champignonkweek. Er zijn middelgrote initiatieven zoals Bioelectric, dat inzet op mestvergisting en energieproductie. Er zijn ook grote multinationals die facetten van een circulaire economie als economisch model beginnen te integreren. Het alom gekende en geprezen Umicore in Antwerpen is daarin een wereldspeler.

Verschillende studies, waaronder die van de Ellen MacArthur Foundation samen met McKinsey, beschrijven de enorme mogelijkheden en winsten die een transitie naar circulaire economie zou opleveren, niet enkel voor het milieu maar zeker en vast ook voor de economie. Geprojecteerd zouden er wereldwijd een 500.000-tal nieuwe jobs kunnen worden gecreëerd en enorm grote besparingen kunnen worden gerealiseerd op materiaalkosten, en dit zelfs op korte termijn.

In Vlaanderen zijn er al verschillende organisaties actief in het informeren van mensen en bedrijven over de opportuniteiten en mogelijke winstkansen van dit soort bedrijfsmodellen, onder andere gericht op efficiëntiewinsten in bedrijfsvoering. Ook de netwerkorganisatie gericht op een duurzaam materialenbeheer Plan C neemt goede stappen voor een circulaire economie in Vlaanderen en heeft al een mooi handboek opgeleverd.

Toch blijkt de circulaire economie meer omvattend dan wat er nu beschikbaar en gekend is. Er lijkt een gebrek aan een gecoördineerde samenhangende visie, waarbij onder andere ook de facetten consumer-to-consumer-economie en product-dienstcombinaties aan bod kunnen komen.

Minister, wat is uw evaluatie van de initiatieven en projecten rond circulaire economie in Vlaanderen? Bent u eventueel bereid om een proeftuin te starten over circulaire economie, zoals eerder met succes is gedaan voor elektrische mobiliteit? Daarvan kunnen we nu de eerste vruchten plukken, de eerste evaluaties worden opgemaakt.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Schiltz, uit uw schets van de situatie blijkt duidelijk dat we al heel wat werk hebben gedaan voor circulaire economie. In de Vlaamse Regering hebben we begin 2012 al beslist, om de veelheid aan publieke en private initiatieven in Vlaanderen toch wat te stroomlijnen, om het Vlaams Materialenprogramma op te richten. Daarin combineren we drie zaken: een ambitieuze visievorming op lange termijn, wat je nodig hebt in zo'n materie, beleidsrelevant onderzoek en actie op het terrein. Dat is een juiste combinatie

Dat doen we binnen Plan C, het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer (SuMMa) en het Vlaams Materialenprogramma Agenda 2020. Dat zijn drie pijlers die elkaar versterken. Ik ben ervan overtuigd dat niet één partner op zich iets kan realiseren. Door een combinatie van partners en door het creëren van co-eigenaarschap kun je iets doen. De meest nauw betrokken publieke en private partners zijn opgenomen in een stuurgroep die tweemaandelijks bijeenkomt op initiatief van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

Eenzijds zie ik een aanbod van grondstoffen voor onze industrie. We moeten ervoor zorgen dat onze grondstoffen duurzaam worden beheerd. U brengt dat ook naar voren in uw uiteenzetting. Ik ben het daar voor 100 procent mee eens. Ik kan nog een paar bedrijven noemen die het zo doen. Als we willen dat binnenlandse en buitenlandse industriebedrijven hier blijven produceren, is dit essentieel. Anderzijds ben ik het met u eens dat er jobs kunnen worden gecreëerd binnen deze jonge en veelbelovende sector.

Om dit verder te realiseren en nieuwe initiatieven te nemen, is het goed om te kijken naar de Europese Commissie. Persoonlijk denk ik dat die een verkeerde start heeft genomen door het te veel te richten op afvalbeheer. Ze hebben zich teruggetrokken, en ze zijn nu van plan om het bredere begrip op het einde van dit jaar te lanceren. Het enkelzijdig concentreren op afval is een gemiste kans geweest. De grootste winsten ook voor onze Vlaamse industrie kunnen we juist vinden in eco-innovatie, nieuwe businessmodellen, hersteleconomie enzovoort.

Op deze manier zouden wij onze economie zuurstof kunnen geven. Het is een open deur intrappen dat we weinig grondstoffen hebben, maar wel zeer gesofisticeerde technologie om waardevolle materialen te recupereren. Zo kunnen we iets betekenen. Inzetten op een circulaire economie, zoals u ook in de vraag zegt, vereist afstemming tussen verschillende domeinen. Daarom laten we binnen de Vlaamse Regering één minister dat trekken en dat is minister Schauvliege. Zij heeft overleg met mij als minister van Economie en Innovatie, met de minister-president en met de minister van Energie, om binnen de Vlaamse Regering effectief een gecoördineerd beleid te voeren. Zo kunnen we een hefboom in handen krijgen.

U hebt het over een proeftuin en maakt de vergelijking met de elektrische voertuigen. Ik denk dat we niet mogen vergelijken, want elke vergelijking loopt mank. Bij de proeftuin elektrische voertuigen ging het over laadpalen en batterijen, maar hier zijn er nog veel meer facetten. Het is breder. Sommige facetten zijn technologisch en vragen echt wetenschappelijk onderzoek, wat minder het geval was bij de andere. Andere hebben dan weer veel meer te maken met de praktijken van afvalbeheer en -ophaling. Daarbij is bijsturing van het gedrag van mensen en bedrijven fundamenteel.

Ik zie een veelheid aan instrumenten die op die verschillende vragen een oplossing kunnen bieden. Wat mij betreft, is een van de mogelijkheden inderdaad om een bepaalde oplossing gedurende een periode te testen in een – en dat vind ik fundamenteel – échte leef- en werkomgeving. Ik zal bekijken of we de idee van een proeftuin mee kunnen opnemen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik ben zeer verheugd over uw enthousiasme voor dit concept, ook de opening om een proefconcept te lanceren. U haalt het terecht aan: de samenvloeiing en complexiteit van verschillende spelers is zeer groot. Maar daar zit natuurlijk ook net de enorme winst: dat vele beetjes gecombineerd kunnen leiden tot een enorm resultaat en die omslag kunnen genereren.

Ik had mijn voorbereiding eigenlijk ietwat defensiever opgesteld. Ik ben ook verrast dat u daar zo voluntaristisch in wilt meestappen. Ik denk dat het moment er nu is om die omslag te maken. U haalt het terecht aan: als we in ons land nog industrie en productie willen hebben en als we ook globaal in de toekomst willen produceren, zal het via circulaire economie moeten zijn.

De eerste helft van 2016 zou Nederland optreden als voorzitter van de Europese Unie. Ze gaan daar heel ver in. Ik denk dat we dat momentum moeten nemen en ervoor moeten zorgen dat we daarbij kunnen aansluiten. Ik denk dat we een mooie tandem kunnen vormen. Het is nu het moment om te springen.

Ik vraag mij af of het, naast uw initiatief om binnen de regering te kijken naar een proeftuin, ook nuttig kan zijn om een conceptnota rond deze problematiek te lanceren om de problematiek ook voor de collega's duidelijk in beeld te brengen. Ik zal met veel plezier een aanzet geven om in deze commissie verder te gaan.

Verder wil ik ook benadrukken dat Plan C hierin een uitgelezen bondgenoot is. Zij hebben al enorm veel expertise verzameld en hebben een wijldvertakt netwerk. Ik denk dat zij meer dan bereid zullen zijn om de uitgestoken hand van de regering en de commissie aan te nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inkomenscompensatievergoeding bij openbare werken – 2126 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Mijn vraag om uitleg is kort, maar heeft belangrijke consequenties voor een belangrijke groep in Vlaanderen. We weten allemaal dat de bevoegdheden inzake de inkomstencompensatievergoeding voor zelfstandigen dankzij de uitgebreide zesde staats hervorming van het federale niveau werd overgedragen naar het Vlaamse niveau. We hebben daarover enkele maanden geleden een discussie gevoerd. Minister, ik denk dat we op dat vlak op dezelfde golflengte zitten.

Er is ondertussen nog een klein deelaspect bijgekomen, namelijk de notie van andere beroepsinkomsten. Er is ons gesignaleerd dat dat nogal strikt zou kunnen worden toegepast. Ook de karige zitpenning van amper 100 euro van zelfstandigen die de moed hebben om zich kandidaat te stellen bij lokale verkiezingen en zelfs in de raad zijn beland, zou daarvoor in aanmerking komen. Daardoor worden zij volledig uitgesloten van het recht op die inkomstencompensatievergoeding. Wij willen dat hier signaleren. Minister, hoe zit die definitie van andere beroepsinkomsten precies in elkaar? Klopt het dat die andere beroepsinkomsten heel hard de deur dichtgooien om recht te hebben op die inkomstencompensatievergoeding?

Verder wil ik het hebben over de invulling van de andere modaliteiten. In het Hermesfonds is daarvoor ondertussen ook een bedrag uitgetrokken. Minister, hoever staat u met de omzetting van de regelgeving in het kader van die overdracht? We hadden op Vlaams niveau al de keuze gemaakt dat de sluitingsverplichting die op het federale niveau gold, zou worden afgeschaft. Kunt u inkijk geven in de andere criteria? Hoe ziet u die evolueren?

Hoe zou de integratie van de inkomstencompensatievergoeding en de rente-toelage worden georganiseerd?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Volgens sommigen is de zesde staatshervorming een uitgebreide staatshervorming. Of dat zo is, laat ik in het midden. De budgetten die overgekomen zijn, zijn in ieder geval niet uitgebreid, maar zeer beperkt. De uitdaging zal, ook wat de inkomenscompensatie betreft, erin liggen om de sluitingsverplichting die we in het regeerakkoord hebben laten schrappen en die wegvalt – wat goed is – op een intelligente manier binnen die budgetten te kunnen toekennen aan de ondernemers die dat het meest behoeven.

Ik zie twee belangrijke parameters die moeten worden onderzocht. Zult u het type ondernemer beperken, bijvoorbeeld tot de ondernemers met een maximaal aantal werknemers en/of met een maximale omzet? Welk beleidsniveau zal het hinderattest uitreiken? Vandaag zijn dat de gemeenten. Wat kunnen de budgettaire consequenties zijn indien gemeenten hinderattesten uitreiken voor een vergoeding die door Vlaanderen zal worden uitgekeerd?

Het lijkt me goed dat de minister met zijn agentschap 'onder de waterlijn' een aantal zaken modelleert en met ondernemersorganisaties overlegt over hoe en wat. Op het moment dat we ons gefusioneerd Agentschap Ondernemen/IWT hebben en we andere steunmaatregelen kunnen lanceren, kan ook de vereenvoudigde en geïntegreerde vergoeding er komen.

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, dit is inderdaad een belangrijk thema. Het was een van mijn stokpaardjes aan de overkant van de straat – zoals dat hier blijkbaar wordt genoemd. In de Kamer van Volksvertegenwoordigers had ik een aantal voorstellen ingediend, onder meer om de sluitingsverplichting te schrappen. Ik ben dan ook bijzonder verheugd dat deze intentie in het Vlaams regeerakkoord vervat zit. Dat is een goede zaak.

Minister, ik heb u hierover in februari nog een schriftelijke vraag gesteld. Toen bleek effectief dat er een aantal opties op tafel lagen die nog uitgevlooid dienden te worden.

Uit uw antwoord bleek ook dat u naar 'hinderdagen' in plaats van 'sluitingsdagen' wou overstappen, dat lijkt me een heel goede intentie. U merkte ook op dat een zaak gedurende een bepaald periode hinder moet ondervinden voor die effectief recht krijgt op een vergoeding. U ging er toen niet verder op in omdat u nog enkele modaliteiten moest bestuderen en bespreken.

U zei ook dat u de nieuwe, geïntegreerde maatregel in één gemakkelijk hanteerbare app wenst aan te bieden. Dat klinkt ook heel interessant.

Ik wil me dus graag aansluiten bij de vragen van de heer Van den Heuvel. Bijkomend wil ik u graag vragen of de nieuwe geïntegreerde maatregel effectief in 2016 al in voege zal zijn, zoals u in uw antwoord op mijn vraag van februari aangaf. Welke opties liggen er effectief op tafel? Zult u de nieuwe maatregel kunnen aanbieden in de door u gesuggereerde makkelijk hanteerbare webapplicatie, iets dat het agentschap zou onderzoeken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, dames en heren, wat voor mij essentieel is en blijft en ook in het regeerakkoord staat, is dat we tot één nieuwe maatregel komen.

Het lijkt me ook juist en goed dat een hinderpremie automatisch wordt toegekend. Wie in aanmerking komt, moet de premie gewoon aanvragen, met heel weinig administratieve rompslomp.

Ik wil ook meegeven dat dit moet passen binnen het beschikbare budget. Dat maakt het niet makkelijk, want als we deze drie zaken met elkaar willen verzoenen, moeten we heel goed afbakenen wat de groep van rechthebbende ondernemingen is, zo niet zullen we al heel snel buiten ons budget zitten. Dat is de moeilijkheid waarmee we te kampen hebben.

Ik ga even dieper in op de vraag over wie elders al een wedde of bezoldiging krijgt. Op dit moment treedt het federale Participatiefonds nog op voor het Vlaamse Gewest als tijdelijke technische operator van de inkomenscompensatievergoeding. Het fonds heeft me meegedeeld dat het een verklaring op eer vraagt van de zelfstandigen. Daarin verklaren ze dat ze tijdens de sluitingsperiode geen inkomsten uit de activiteiten van de betrokken inrichting hebben noch andere beroepsinkomsten genieten.

Uw informatie lijkt me dus heel juist, mijnheer Van den Heuvel: als er een beroepsinkomst genoten wordt, dan wordt de steunaanvraag geweigerd. De toepassingswijze van de wetgeving bevestigt dat men de facto geen gebruik kan maken van de maatregel wanneer men tijdens de sluitingsperiode elders, zelfs een heel beperkte, wedde of bezoldiging krijgt.

Ik kan aan de ene kant begrijpen dat dit bij een heel lage bijkomende vergoeding onbillijk is, maar ik begrijp aan de andere kant ook dat een aanpassing zonder verhoging van de administratieve lasten op dit punt zou betekenen dat we een nieuwe grens definiëren waarbij wordt gezegd dat men wel enige vorm van inkomsten mag hebben. U weet echter ook, mijnheer Van den Heuvel, dat als we 100 als grens nemen, die van 102 zullen vragen waarom zij niet in aanmerking komen. Zetten we de grens op 200, dan zullen die van 205 vragen waarom zij er niet bij zijn. We moeten dus ergens een grens bepalen. Nu ligt die bij 0.

Ik kom tot de opties die nog mogelijk zijn en de timing. Over de ene hinderpremie en de het systeem van automatische rechtentoekenning voeren we gesprekken met enerzijds het Agentschap Ondernemen en anderzijds met het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) om te bekijken of we kunnen gebruikmaken van de bestaande GIPOD-toepassing (Generiek Informatieplatform Openbaar Domein) van het AGIV. Ik herhaal dat een automatische rechtentoekenning impliceert dat de budgettaire impact niet langer wordt gemilderd door administratieve drempels. Ik ben daar voorstander van.

Het is vandaag zo dat door de administratieve drempels een aantal mensen het niet aanvragen en dan kan je wat meer geven, maar ik vind dat geen goede zaak. Een goede zaak is dat het niet wordt gemilderd, maar dat we goed afwegen wat er kan binnen de budgettaire mogelijkheden.

Als ik meer informatie heb over de gesprekken tussen het Agentschap Ondernemen en AGIV, is de volgende stap om met de sector en met de beroepsorganisaties die daarmee te maken hebben, in overleg te gaan om over de drie elementen een consensus te kunnen vinden: eenvoudig, automatisch maar ook binnen de budgettaire omslag.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat we in deze commissie grotendeels op dezelfde lijn zitten. Het is heel goed om te vereenvoudigen. Het is ook goed om het automatisch toe te kennen.

Het is relatief gemakkelijk. Openendregelingen zijn altijd een delicate aanpak. We moeten dat terecht in het oog houden. Minister, ik zou willen vragen om toch voortgang te willen boeken – ik denk dat deze commissie u volop steunt – om de onzekerheid en onduidelijkheid weg te nemen. We moeten de lat voor de modaliteiten van de automatische toekenning niet te hoog leggen want hinder is hinder. Als men er last van heeft, dan is een compensatie aangewezen. Ik ben het er mee eens dat de openendregeling zeker moet worden bewaard. We steunen u om dit snel af te handelen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Ik heb recent eens een oefening gemaakt. In de begroting 2015 is er ongeveer 4 miljoen euro voor ingeschreven. De totale doelgroep bestaat uit ongeveer 84.000 mensen. De gemiddelde duurtijd van hinder is 300 tot 350 dagen. Als men de sluitingsverplichting zou afschaffen, zou men met dat budget aan 5 euro per dag komen. We moeten realistisch zijn. Minister, zij die echt die inkomenscompensatie nodig hebben, moeten er een kunnen genieten die hen toelaat die moeilijke periode door te komen. Dat is onze suggestie.

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Minister, u hanteert de juiste lijnen: de automatische toekenning, de vereenvoudiging. Wat het budget betreft, heb ik begrip voor de opmerkingen. Ik denk toch dat deze coalitie resoluut de kaart moet trekken om het ondernemerschap, dat men in dit geval niet kan uitoefenen, maximaal te ondersteunen en te stimuleren. Misschien kan er nog wat worden bijgestuurd.

Minister, ik heb begrip voor het overleg, maar ik hoop toch dat u toch 2016 voor ogen kunt houden om effectief te landen.

Minister Philippe Muyters: Wat u beiden schetst, is inderdaad de moeilijkheid. Wie zijn ondernemerschap niet kan uitoefenen, moet worden vergoed. De vraag is of elk openbaar werk het niet-uitoefenen van ondernemerschap meebrengt. Het is daarom dat ik overleg met de sector wil. Laat ons ons echt richten naar wie daardoor een probleem heeft. Met 5, 6 of 7 euro per dag houdt niemand zijn hoofd gedurende driehonderd dagen boven water. Laat ons ons dus echt richten op wie het echt nodig heeft. Vandaar dat ik ook met de sector in overleg wil treden. Ik ga me niet vastpinnen op een datum. Ik vind het belangrijk dat we binnen het beschikbare budget landen, met de voorwaarden van automatische toekenning en met eenvormigheid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het brownfield-convenant Uplace – 2329 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het aangepaste brownfieldconvenant Uplace Machelen – 2350 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Minister, op mijn schriftelijke vraag van 20 maart 2015 over de ondertekening van het tweede addendum bij het brownfield-convenant betreffende het brownfieldproject Uplace Machelen antwoordde u op 24 april 2015 dat het addendum kortelings zou worden voorgelegd aan de ondertekenende ministers van de Vlaamse Regering.

In een artikel in Het Laatste Nieuws van dinsdag 26 mei staat dat indien de Vlaamse Regering het vertrouwen van Uplace nv en Ushop nv beschaamt, de Vlaamse Regering hen een schadevergoeding van 40 miljoen euro zal moeten betalen.

Minister, is het brownfieldconvenant betreffende het brownfieldproject Uplace Machelen ondertussen al ondertekend door de ondertekenende ministers? Indien alle handtekeningen nog niet onder het brownfieldconvenant staan, wat is dan de reden hiervan? Kunt u mij bevestigen of ontkennen dat de Vlaamse Regering 40 miljoen euro schadevergoeding zal moeten betalen aan Uplace nv en Ushop nv indien Uplace niet doorgaat?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, collega's, het Uplace-debat heeft al verschillende keren plaatsgevonden in dit parlement. Gisteren was er nog een hoorzitting in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand over ruimtelijke en economische effecten, mobiliteitseffecten. De studie bureaus waren uitgenodigd. Het was in elk geval een heel boeiend debat. Vaak gaat het in het parlement, terecht, over die aspecten.

Over het brownfieldconvenant hebben we het al een tijdje niet meer gehad in dit parlement. De grote vraag was natuurlijk: zal Uplace/Ushop het aangepaste convenant en het tweede addendum en de gecoördineerde tekst ondertekenen? Blijkbaar is dat intussen gebeurd. Minister, ik neem aan dat u tevreden bent, want op die manier moet worden tegemoetgekomen aan de kritiek van de Raad van State. Laat me heel duidelijk zijn: ik hoop dat het effectief ook zo is. Ik weet dat de meningen verdeeld zijn. Moet Uplace er komen of niet? Ik vind natuurlijk van niet, maar ik hoop dat het convenant zoals het nu voorligt, in voldoende ruimte voorziet om een objectieve beslissing te nemen. Dat is althans mijn hoop.

Minister, ik heb een aantal vragen die ik al zelf heb kunnen checken. Zijn er nog aanpassingen gebeurd? Er zijn geen aanpassingen meer gebeurd. Ik heb de teksten vergeleken. Dat is meteen duidelijk.

Bent u ervan overtuigd dat elke zweem van partijdigheid is uitgesloten? Ik neem aan dat u 'ja' zult antwoorden, maar voor mij mag het gerust nog eens worden herhaald in deze commissie nu alles is ondertekend en de procedure verder loopt. Zijn ook alle andere documenten ondertekend, in het bijzonder het realisatieconvenant mobiliteit – de opvolger van de principsovereenkomst – en de financiële afspraken inzake de organisatie van de mobiliteit? Zijn die financiële afspraken op papier gezet en ondertekend? Indien dat niet het geval is, wat zijn de redenen?

Mijn laatste vraag hangt samen met de vraag hoe sluitend het aangepaste brownfieldconvenant is opgesteld. Is er nog een mogelijke schadevergoeding? Stel dat Uplace wordt geweigerd, is het dan mogelijk dat er een schadevergoeding wordt geëist? Het viel me vrij snel op dat in het tweede addendum van het convenant een eigenaardige passage over die schadevergoeding staat.

Ik zal het citeren, het is een vreemde formulering. Artikel 2 gaat over het afstand doen van een mogelijke schadevergoeding, maar op het einde staat: "voorafgaand aan de datum van ondertekening van dit tweede addendum". Voor alles wat is

gebeurd voor 13 februari 2015, zal nooit een schadevergoeding kunnen worden geëist. Dat tekent Uplace of Ushop. Maar nadien is het een vraagteken. Dat betekent natuurlijk niet dat er automatisch een schadevergoeding zal worden geëist. Maar waarom die formulering?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik beantwoord de verschillende vragen samen. Mijnheer Sanctorum, zoals u al zegt – en u hebt wellicht de website van het Agentschap Ondernemen bekeken – is het getekend door alle partijen, inclusief de betrokken ministers. De definitieve tekst is goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 13 februari 2015. Er zijn voor de ondertekening geen aanpassingen meer gebeurd. Dat bevestig ik nog eens.

Ik hoop met u dat we elke zweem van partijdigheid hebben uitgesloten. Maar ik kan niet in de geesten van de leden van de Raad van State kijken. Onze betrachting was – en ik ben heel blij dat u dat mee ondersteunt – bij de opmaak van de teksten om alle partijdigheid uit te sluiten. Ik heb me vooral gebaseerd op het feit dat de Raad van State in de tekst stelt dat er bij andere convenanten geen probleem is. Ik heb elke mogelijke partijdigheid proberen uit te sluiten door de huidige tekst maximaal in overeenstemming te brengen met de standaardconvenanten. Dat is de filosofie die we hebben gehanteerd.

Er is inderdaad een realisatieconvenant mobiliteit. Die moet nog worden ondertekend. Die volgt nu de klassieke procedures: advies van de Inspectie van Financiën, begrotingsakkoord enzovoort. Als dat allemaal binnen is, zal het document worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Minister Weyts zorgt daarvoor.

Het tweede addendum is een clausule waarin we met Uplace afspreken dat er voor het verleden geen schadevergoeding kan worden gevraagd. Het is een contract waarin de partijen afspreken wat er gebeurt. Voor de toekomst is er niets afgesproken wat er zou worden betaald indien het niet wordt gerealiseerd. Als een partij vindt dat ze een schadevergoeding kan eisen vanwege het addendum, moet ze dat doen. Er is niets over afgesproken. Ik weet niet waar die 40 miljoen euro vandaan komt. Uplace of andere partijen moeten dan maar bewijzen dat ze die schade hebben geleden. Maar er is niets afgesproken.

Ik ben geen jurist, maar volgens artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek kun je, bij schade, een fout en een oorzakelijk verband, altijd een schadevergoeding eisen. Maar er is in niets voorzien. U moet er ook niets achter zoeken. Ik wou met dat tweede addendum vooral zeker zijn dat het verleden was opgekuist. Als er al discussie zou zijn, dan in elk geval niet voor fouten uit het verleden. Ik vond dat een goede regeling.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Dank u wel, minister, voor uw verduidelikend antwoord. Ik ben blij dat intussen alle handtekeningen op het addendum zijn gezet. Het verwondert mij dat het anderhalve maand heeft geduurd. Die periode is verstreken tussen het moment dat de partners hebben getekend, en de ministers van de Vlaamse Regering. U zit toch elke week samen, dat is verwonderlijk. Maar goed, ik ben blij dat ze eronder staan.

Wel, die 40 miljoen euro komt uit de mond van uw voorzitter De Wever, die in een interview op 26 mei 2015 in Het Laatste Nieuws heeft gezegd dat de regering dan een schadeclaim van 40 miljoen euro aan haar been heeft, 6 euro per Vlaming. Daar komt die 40 miljoen euro vandaan. Ik zou dus toch nog graag hebben dat u probeert te antwoorden vanwaar dat bedrag komt en waarom dat is gezegd. Of dat u zegt dat het uit de lucht is gegrepen.

Ik ben blij dat u eerlijk antwoordt dat in het tweede addendum het laatste zinnetje "voorafgaand aan de datum van ondertekening" inhoudt dat er geen schadevergoeding kan worden gevraagd voor alle kosten die voor die datum zijn gemaakt. Maar het verontrust me ook. Er is niets afgesproken over wat er vanaf nu nog als schadevergoeding kan worden ingediend. Ik begrijp daaruit dat Uplace dat nog kan doen voor alle kosten die ze maken vanaf de ondertekening. Ik denk aan de studie die gisteren is gepresenteerd. De slotsom is dat het de Vlaamse belastingbetaler uiteindelijk toch nog geld zal kosten als het project er niet komt.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevorde (Groen): Minister, bedankt voor uw antwoord, maar u hebt mijn bezorgdheid toch niet helemaal weggenomen. U bent duidelijk trots dat we de spons vegen over het verleden. Daarvoor kan geen schadevergoeding worden geëist. Maar ik begrijp nog altijd niet goed waarom dat enkel geldt voor de periode voor 13 februari 2015. Waarom niet voor de periode nadien?

Ik ben ook geen jurist. U zegt dat u geen jurist bent, maar u wordt bijgestaan door een jurist. Ik heb geen medewerker die een jurist is. Maar ik heb mijn oor te luisteren gelegd bij een aantal juristen. Zij denken ook dat het convenant goed is aangepast, behalve die passage over de schadevergoeding. Die is tricky. Stel dat de vergunning wordt geweigerd, in een zweem van partijdigheid. Dan kan de betrokken partij, zijnde Uplace, in principe nog altijd naar de rechter stappen, de Brusselse rechtbank, om aan te tonen dat zij schade hebben ondervonden.

Het zwaard van Damocles bestaat nog altijd. Er kan een schadevergoeding worden geëist. We hebben daarnet gehoord dat uw partijvoorzitter zelf hiernaar verwijst. Hij is niet het orakel, soms denkt hij dat misschien, maar dat is natuurlijk niet zo. Maar als je gewoon naar het tweede addendum kijkt, bestaat die mogelijkheid nog altijd. Dan vind ik het spijtig dat u tijdens de onderhandelingen niet hebt verkregen dat er gewoon geen schadevergoeding meer kan worden betaald.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Hebt u een huis gekocht, mijnheer Sanctorum? Hebt u daarvoor een contract afgesloten? Ik hoop dat u dat hebt gedaan en dat u ook verwacht dat, als het contract niet wordt uitgevoerd, u al uw rechten bewaart. Want stel u voor dat u een contract hebt afgesloten met een aannemer, waarbij u tekent, maar de andere partij niet moet uitvoeren wat er is afgesproken, wat het ook mag zijn. Een addendum wordt door twee partijen getekend. Akkoord? Een partij die vindt dat de andere partij niet uitvoert wat er is afgesproken, kan daarvoor naar de rechtbank gaan. Akkoord?

Dat is wat hier staat. Een vrijstelling of beperking van de aansprakelijkheid voor de toekomst kan contractueel gewoon niet. Dat zou betekenen dat ik met u een contract afsluit, dat ik niet moet voldoen aan de voorwaarden daarvan en dat u in dat geval geen recht hebt om daartegen in te gaan. In dat geval is er toch geen contract meer, tenzij u dat anders ziet. Ik spreek dan van een eenzijdig engagement, maar dat zie ik hier niet. Het addendum is geen eenzijdig engagement tenzij u dat anders ziet. Dat in een dading afstand wordt gedaan van wat in het verleden misgelopen zou kunnen zijn, kan best zijn. En het kan ook best zijn dat mijn voorzitter het in het verleden over een schadeclaim van 40 miljoen euro of weet ik hoeveel heeft gehad, maar wij hebben geen afspraken. Als men een contract sluit, heeft men altijd de mogelijkheid om bij de niet-uitvoering daarvan bij de rechtbank een schadevergoeding te eisen. Maar men moet het wel bewijzen. Men zal moeten bewijzen dat een contractant een fout heeft begaan, dat daardoor schade is geleden en dat de aansprakelijkheid daarvoor bij die

contractanten ligt. Dat geldt voor alle contracten die ik ken. En dan heb ik het dus niet over eenzijdige verklaringen. Het addendum is geen eenzijdige verklaring. Het gaat hier over een addendum van een brownfieldconvenant waarin beide partijen engagementen aangaan. Wie vindt dat een van de contractanten zijn engagement niet nakomt, kan dat voor de rechtbank betwisten.

De Vlaamse Regering heeft dit addendum besproken en heeft een voorstel gemaakt. De medecontractant of de medeondertekenaar van het addendum heeft de nodige tijd gehad om alle pro's en contra's te bekijken van de ondertekening daarvan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Minister, u bevestigt dat wij blijvend ongerust moeten zijn over het verloop van dit dossier. Wij weten niet waar het naartoe gaat. En waar komt die 40 miljoen euro vandaan? Ik had graag geweten waar dat bedrag op gebaseerd is. Daar heb ik geen antwoord op gekregen.

Het is mogelijk dat dit geplogenheden zijn in juridische contracten, maar dat bevestigt nogmaals dat we ongerust moeten blijven. Wat er ook gebeurt, Vlaanderen zal betalen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, door het feit dat u het in het tweede addendum zo stelt, geeft u impliciet toe dat er volgens het vorige convenant wel een serieuze schadevergoeding in de lucht hing. Wij hebben daar meermaals op gewezen, maar men vond toen dat Groen overdreef. Uiteindelijk heeft de Raad van State onze redenering uitgeschreven in een arrest. Ik wou dat het anders was, maar de Vlaamse Regering was te ver gegaan. Ik ben blij dat over alles wat voor het verleden geldt, de spons kan worden geveegd. Maar dat is wel anders voor het heden, voor alles na 13 februari.

Wat het heden betreft, is het een overeenkomst naar burgerlijk recht, en ik kan gerust aannemen dat je dan geen volledige vrijstelling van schadevergoeding kunt opnemen in een contract. Geeft dit echter geen fundamenteel probleem aan in deze discussie, wanneer het gaat over de brownfieldconvenanten?

Het feit dat het mogelijk is om in een project naar de rechter te stappen voor een schadevergoeding zodra er iets wordt gevonden waaruit blijkt dat het convenant niet wordt nageleefd, is voor mij een fundamenteel probleem in het algemene dossier van de brownfieldconvenanten. Ik hoop met u dat het niet zover moet komen. Los van de inhoudelijke appreciatie van het project hopen we allemaal dat het convenant sluitend is en dat er geen schadevergoedingen zullen worden geëist of zullen moeten worden betaald. De vrees blijft echter wel bestaan.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.